

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-81/14

Nannoka Vulcanus Industries BV
prieš
College van gedeputeerde staten van Gelderland

(*Raad van State* (Nyderlandai) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 1999/13/EB — II B priedas — Oro tarša — Lokieji organiniai junginiai — Emisijų apribojimas — Organinių tirpiklių naudojimas tam tikruose įrenginiuose ir atliekant tam tikros rūšies veiklą — Esamiems įrenginiams taikytini įpareigojimai — Termino pratęsimas“

Santrauka – 2015 m. rugsėjo 10 d. Teisingumo Teismo (penktoji kolegija) sprendimas

1. *Aplinka — Oro tarša — Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimas — Direktyva 1999/13 — Esamiems įrenginiams taikytini reikalavimai — Taršos mažinimo plano įgyvendinimas — Galimybė leisti pratęsti terminą pakaitalams tobulinti — Apimtis*

(Tarybos direktyvos 1999/13 II B priedo 2 punkto pirmos pastraipos i papunktis)

2. *Aplinka — Oro tarša — Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimas — Direktyva 1999/13 — Esamiems įrenginiams taikytini reikalavimai — Taršos mažinimo plano įgyvendinimas — Galimybė leisti pratęsti terminą pakaitalams tobulinti — Ūkio subjekto pateikto prašymo ir kompetentingų institucijų suteikto leidimo reikalingumas — Kompetentingų institucijų diskrecija — Aplinkybės, į kurias reikia atsižvelgti*

(Tarybos direktyvos 1999/13 II B priedo 2 punkto pirmos pastraipos i papunktis)

1. Direktyvos 1999/13 dėl tam tikrų veiklos rūšių ir tam tikrų įrenginių lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimo II B priedas turi būti aiškinamas taip, kad asmeniui, eksploatuojančiam „įrenginį“, kaip šis suprantamas pagal minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 punktą, gali būti suteikiamas papildomas terminas, numatytas šio priedo 2 punkto pirmos pastraipos i papunktyje, tam, kad jis galėtų įgyvendinti savo planą lakiųjų organinių junginių taršai mažinti, jeigu pakaitalai su nedideliu tirpiklio kiekiu arba be jo vis dar tobulinami, nors galima daryti prielaidą, kad šiam įrenginiui gali būti nustatytas pastovus produkto kietųjų medžiagų kiekis, naudojamas išmetamųjų teršalų sumažinimo pradiniam atskaitos taškui apibrėžti.

Iš tiesų galimybė suteikti ūkio subjektui papildoma terminą neišvengiamai reiškia, kad visi šioje direktyvoje numatyti terminai, pirmiausia tie, kurie baigiasi 2007 m. spalio 31 d. esamiems įrenginiams, gali būti pratęsti. Aiškinant kitaip būtų panaikintas minėtos direktyvos II B priedo pirmos pastraipos i papunkčio reglamentuojamasis pobūdis ir ši nuostata būtų prilyginta paprastam nagrinėjamo termino apskaičiavimo paaiškinimui.

Be to, net jei iš tiesų pagal Direktyvos 1999/13 II B priedo 2 punkto antrą pastraipą nustatytas tipinis planas taikytinas įrenginiams, kuriems gali būti nustatytas pastovus produkto kietųjų medžiagų kiekis, kurį galima naudoti išmetamųjų teršalų sumažinimo pradiniam atskaitos taškui apibrėžti, šis planas vis dėlto nėra speciali taisyklė, išskyrus papildomo termino suteikimą tokius įrenginius eksploatuojantiems asmenims. Galimybę suteikti papildomą terminą visų tipų įrenginiams, nepaisant priimto taršos mažinimo plano, patvirtina *ratio legis*, kuria pagrįstos Direktyvos 1999/13 nuostatos, susijusios su termino pratęsimu ir įrenginiais su pastoviu produkto kietųjų medžiagų kiekiu. Iš tiesų, pirma, šis termino pratęsimas yra proporcingumo principo išraiška. Antra, kaip matyti iš Direktyvos 1999/13 8 konstatuojamosios dalies, tai paremta tuo, kad organinių junginių emisijų galima išvengti arba jas sumažinti, nes jau yra arba artimiausiais metais atsiras mažiau kenksmingų pakaitalų. Šiuo požiūriu tikslas, kurio siekiama nustatant pastovaus produkto kietųjų medžiagų kiekio kriterijų, neturi jokios sąsajos su *ratio legis*, kuria pagrįstos Direktyvos 1999/13 nuostatos, susijusios su galimybe leisti pratęsti terminą tuo atveju, jeigu pakaitalai su nedideliu tirpiklio kiekiu arba be jo vis dar tobulinami.

Galiausiai tiek, kiek kitoks aiškinimas aiškiai negalimas remiantis Direktyvos 1999/13 II B priedo tekstu, toks aiškinimas prieštarautų teisinio saugumo principui, pagal kurį reikalaujama, kad iš Sąjungos teisės aktų suinteresuotieji asmenys galėtų aiškiai ir tiksliai žinoti jais nustatytų pareigų turinį, savo teises ir pareigas ir atitinkamai imtis veiksmų.

(žr. 50, 53, 55-58, 61, 62, 64 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

2. Direktyvos 1999/13 dėl tam tikrų veiklos rūšių ir tam tikrų įrenginių lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimo II B priedo 2 punkto pirmos pastraipos i papunktis turi būti aiškinamas taip, jog tam, kad būtų leista pratęsti taršos mažinimo planui įgyvendinti nustatytą terminą, reikalingas kompetentingų institucijų leidimas, kuriam būtinas išankstinis atitinkamo ūkio subjekto prašymas.

Šiuo aspektu termino pratęsimas, numatytas Direktyvos 1999/13 direktyvos II B priedo 2 punkto pirmos pastraipos i papunktyje, kaip šios direktyvos bendrųjų nuostatų išimtis, turi būti aiškinamas siaurai, atsižvelgiant į šiuo priedu siekiamus tikslus, t. y., pirma, skatinti pakaitalų tobulinimą ir, antra, atsižvelgti į proporcingumo principą. Be to, kaip matyti iš paties minėto priedo teksto, nustatančio tik termino „pratęsimą“, šiuo priedu grindžiamo taršos mažinimo plano įgyvendinimas turi būti apribotas laiko atžvilgiu.

Taigi, siekiant nustatyti, ar ūkio subjektui turi būti suteiktas papildomas terminas, kad jis galėtų įgyvendinti taršos mažinimo planą, ir tai, kiek gali būti leista pratęsti terminą, kompetentingos institucijos, naudodamosi turima diskrecija, turi pirmiausia patikrinti, ar pakaitalai, tinkami naudoti atitinkamuose įrenginiuose ir mažinti lakiųjų organinių junginių emisijas, iš tikrųjų yra tobulinami ir ar atliekami darbai, kuriais, atsižvelgiant į pateiktą informaciją, galima užbaigti tokių produktų tobulinimą, ar nėra alternatyvios priemonės, kuri mažesnėmis sąnaudomis gali padėti panašiai arba dar labiau sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį, ir pirmiausia – ar dar nėra kitų pakaitalų. Be to, reikia atsižvelgti į, viena vertus, teršalų emisijos sumažinimo, galimo naudojant pakaitalus, bei šių pakaitalų sąnaudų ir, kita vertus, pratęsus terminą atsirandančių papildomų emisijų ir bet kurių alternatyvių priemonių sąnaudų santykį. Termino pratęsimo trukmė neturi viršyti to, kas būtina pakaitalams tobulinti. Tai turi būti vertinama atsižvelgiant į visas svarbias aplinkybes, pirmiausia į papildomų išmetamųjų teršalų, dėl kurių būtų pratęstas terminas, kiekį ir galimų alternatyvių priemonių sąnaudas, palyginti su išmetamųjų teršalų sumažinimo, kuris leistų tobulinti pakaitalus, apimtimi ir šių pakaitalų sąnaudomis.

(žr. 73–77, 83 punktus ir rezoliucinės dalies 2 punktą)